БЛИЗЬКИЙ СХІД 07.11.2023 | Надав Тамір

Вибір без вибору

Напад ХАМАС загрожує існуванню Ізраїлю. Аби перемогти, країна має зруйнувати військові можливості терористичної організації.

11 вересня 2001 року світ шокувала звістка: в результаті найстрашнішої терористичної атаки в історії людства загинули майже 3 тис. людей. 7 жовтня 2023 року громадяни Ізраїлю пережили справжній жах, адже під час наймасштабнішої терористичної атаки в історії їхньої країни вбито 1400 дітей, жінок і чоловіків, понад 240 осіб стали заручниками.

Зараз громадяни Ізраїлю є свідками моторошної реальності. Напад на Всесвітній торговий центр у Нью-Йорку для міжнародної спільноти став потрясінням, вона засудила дії терористів. Із іншого боку, зараз чимало ізраїльтян почуваються покинутими, вони приголомшені, коли бачать, що по всьому світу проходять демонстрації проти їхньої країни, зменшується міжнародна підтримка і що, добре чи погано, з цією трагедією вони змушені залишитися сам на сам.

Звісно, державу Ізраїль не можна порівнювати зі США. Населення Ізраїлю менше за населення Сполучених Штатів у 33 рази, а площа – в 440. Кібуци на півдні країни, сільськогосподарські громади, характерні для Ізраїлю, захоплені терористами ХАМАС, розташовуються на відстані двох годин їзди автівкою від районів, де мешкають 70 відсотків жителів Ізраїлю.

Упродовж своєї історії Ізраїль пережив багато воєн і жахів, але те, що сталося в Чорну суботу, стало причиною значних змін усередині нас. До 7 жовтня 2023 року, навіть не усвідомлюючи цього, ми почувалися в безпеці. А тепер відчуття, що сильна держава Ізраїль захистить своїх громадян, втрачено.

Держава Ізраїль має дати своїм громадянам відчуття безпеки

В Ізраїлі не залишилося майже нікого, кого б ця страшна й болюча катастрофа не торкнулася особисто. Із цим незбагненним горем змиритися неможливо. Дітей убивали

та викрадали, на їхніх очах жорстоко вбивали батьків. Багато годин поспіль родини змушені були ховатися в укриттях і наказувати дітям поводитися тихо, щоб вбивці їх не почули. Так, ці неймовірні звірства викликають спогади про найглибшу травму кожного єврея – Голокост.

Близько 130 тис. ізраїльтян з міст поблизу сектора Газа, місця, де відбулася різанина, а також з інших населених пунктів покинули свої будинки й квартири і навряд чи повернуться туди найближчим часом. Ті, хто жив надто близько до кордону, не повернуться, доки Ізраїль не зможе гарантувати їм безпеку. Держава Ізраїль має дати своїм громадянам відчуття безпеки, адже іншої країни в них просто немає.

Усе своє життя я боровся за мир, припинення окупації та політичне вирішення ізраїльсько-палестинського конфлікту, як і багато інших мешканців кібуців, розташованих на півдні країни. Я був – і залишаюся – глибоко переконаним, що палестинці мають право на самовизначення, яке мають реалізувати у своїй власній державі. Я також був переконаний, що ми, громадяни Ізраїлю, маємо боротися проти окупації й чітко окреслювати несправедливості, що вона породжує. Моя думка не змінилася. Я критикував і критикуватиму попередні уряди Ізраїлю, чиї дії послабили Палестинську адміністрацію та сприяли будівництву поселень на Західному березі річки Йордан. Я робив і робитиму це як ізраїльтянин, який бореться за існування та майбутнє цієї держави. Виходячи з цього переконання, я виступаю за продовження ізраїльської військової операції в Газі та водночас роблю все від мене залежне, щоб гарантувати якомога більшу безпеку невинним палестинцям.

Світлини, на які страшно дивитися, жертви, серед яких багато дітей, і невимовні страждання жителів Гази не байдужі мені. Проте зараз я воюю за свою батьківщину, за своє існування. Ми не обирали цієї війни. Якби сміливі громадяни Ізраїлю разом із армією оборони не зупинили терористів ХАМАС, вони продовжували б убивати ізраїльтян. Немов скажена, засліплена ненавистю орда, вони накинулися на своїх жертв, убиваючи євреїв і арабів, жінок, дітей і людей похилого віку на очах у їхніх родин. Вони не знали жалю навіть до немовлят.

Ізраїль не має іншого вибору. Ми мусимо

Попри те, що Газа роками випускала по території Ізраїлю незліченну кількість ракет, Ізраїль проводив політику «стримування»,

перемогти ХАМАС.

себто відповідав обмеженим застосуванням сили, видавши близько 20 тис. людей з Гази дозвіл на роботу, щоб вони могли щодня в'їжджати в Ізраїль, а також закривав очі на підтримку ХАМАСу з боку Катару та багато іншого. Однак змиритися з такою масштабною і безжальною терористичною атакою на своїх громадян не може жодна держава, а надто така маленька, як Ізраїль.

Перед нами стоїть вибір без вибору. Якщо ми не виграємо війну проти ХАМАС, то люди, що покинули міста, села і кібуци, в яких мешкали, не зможуть туди повернутися. Власне, не лише вони. Ті, хто живе на півночі Ізраїлю біля кордону з Ліваном, не повернуться до своїх міст і кібуців, якщо на них нападатимуть терористи «Хезболли», яких підтримує Іран. А якщо ці люди не повернуться, то ХАМАС і «Хезболла», які є ворогами палестинців і ліванців, сп'янілі перемогою, наноситимуть удари по людях, доки ніхто – ані євреї, ані араби – не зможе вільно й спокійно жити в Ізраїлі.

Заклики до «негайного припинення вогню» без дотримання жодних умов можуть звучати добре, проте насправді вони є вимогою Ізраїлю капітулювати перед терористами ХАМАС й залишити своїх громадян у ситуації, коли ті, хто завдав їм величезних страждань, можуть знову набратися сили та заподіяти ще більше горя у майбутньому. Гуманітарні паузи є виправданими, якщо сприяють звільненню викрадених заручників і допомагають невинним жителям Гази. Ізраїль не має іншого вибору. Ми мусимо перемогти ХАМАС. А коли ворог розташовується в житлових районах і б'є звідти, закріплюючи командні пункти в підвалах лікарень, цивільне населення, хоч би як сумно це не було, опиняється в небезпеці.

Сьогодні світ звик до спрощеного уявлення про боротьбу добра зі злом, слабкого з сильним, Давида з Голіафом. Але реальність складніша. Ізраїль – не Голіаф, ХАМАС – не Давид, а реальність – не чорно-біла. Насправді в ній безліч відтінків, і нам усім варто було б уважніше придивитися до неї.

Якщо Ізраїль не може гарантувати своїм громадянам безпеку, то не може існувати

З людьми, які через 80 років після Голокосту не визнають право держави Ізраїль на існування і вимагають звільнення Палестини «від річки до моря», не може бути нічого спільного. Кожен, хто хоче боротися за краще майбутнє на Близькому Сході, має усвідомлювати: якщо Ізраїль не може

> гарантувати своїм громадянам безпеку, то не може існувати. Наразі цієї мети можна досягти, тільки знищивши військовий потенціал руху ХАМАС, припинити його правління в Газі та нейтралізувати «Хезболлу» шляхом стримування. В небезпеці зараз переважно ізраїльтяни, але дехто вже замислюється над наступним кроком. Путін і Ердоган не випадково негайно і чітко дали зрозуміти, що підтримують ХАМАС. Вони ж бо прекрасно усвідомлюють: якщо Ізраїль зазнає поразки, то це буде лише першим етапом їхньої військової кампанії проти ліберальних цінностей міжнародної спільноти.

Можливо, ця трагедія може мати й позитивний ефект, адже ознаменує собою переламний момент. Зрештою, усвідомлення того факту, що існування суверенної Палестинської держави поряд із Ізраїлем відповідає інтересам самого Ізраїлю, має стати загальноприйнятим в ізраїльських політичних колах. Палестинська адміністрація, навіть якщо впродовж багатьох років була ослаблена, була і залишається важливим партнером. Її зміцнення і кампанія за політичне рішення, що забезпечить відновлення контролю Палестинської адміністрації над Газою, мають стати центральними компонентами ізраїльської безпекової концепції. Водночас Ізраїль має вимагати проведення виборів у Палестині, а також, якщо вони відбудуться на тлі надійної зовнішньополітичної ситуації, виступати за появу легітимної палестинської влади, яка зможе взяти на себе допоміжну роль і з якою можна буде обговорювати дипломатичне рішення. ХАМАСу тут не місце.

Перемоги потрібно досягнути на політичному рівні. Військова операція в кращому випадку принесе тактичну перемогу. На регіональному та міжнародному рівнях потрібна політична й дипломатична стратегія.

Для досягнення цього ми маємо гарантувати, що терористи ХАМАС, які закатували і вбили так багато ізраїльтян, не зможуть вторгнутися вдруге і повторити свої злочини. Мета нашої боротьби – повернути заручників додому, а також зробити життя ізраїльських громадян знову безпечним. Ми маємо боротися за перемогу цінностей волі. Перемогу для тих, хто хоче жити, а не для прибічників смерті. Терористи ХАМАС та їхні поплічники, як і «Аль-Каїда» 2001 року, хочуть знищити західний світ в цілому. За

жодних умов ми не можемо піддаватися їхнім амбіціям.

Переклад з німецької Ірини Савюк

Надав Тамір

Надав Тамір (Nadav Tamir) – виконавчий директор компанії JStreet Israel. Раніше працював у Міністерстві закордонних справ Ізраїлю та радником президента Шимона Переса. Він є радником з міжнародних відносин у Центрі миру та інновацій ім. Переса та членом керівного комітету «Женевської ініціативи».